

仇wulúá Bəwanlín Sísí Hebrifɔ

Bulu Asón lna Mu Bi Ámvsu

1 ¹Bímbí ámu a, Bulu lótsun ɔkpa ɔtsan-ɔtsansu tóí kplá ani anáin bré tsɔtsɔtsɔtɔ tsun mu ɔnósú atɔípúsú. ²Támé séi ánfi oyí ibá bɔmɔ ɔnó ánfi mó á, alatší kplá ani tsun mu Bi ámvsu. Muyí ɔhá ání Bulu léle ání ógyi mu ató ní. Mu Bi ánfisu ɔlɔtsun bwé tógyítá. ³Musu Bulu ɔkpɔnkɔnti numnyam tɔwánkí tsun. Muyí ɔhá ání ɔlehie han Bulu, ɔde mu asón ámúú ibu túmi ámu pukí tógyítású ní. Bréá ɔlɔgyvráa ani tá á, oletsia ɔsúsú Bulu Otúmípu amu gyɔpisu.

Bulu Mu Bi Ámu Lófvá Dun

⁴Bulu lótsu mu Bi ámu fúá dun *Bulu-abɔpu féé. Ali kén ɔleha mu dá dun amú ní. Íni lósuná ání ɔdun amú féé. ⁵Tsúfē Bulu mɔkúbláa mu abɔpu amutɔ ɔkukvukv kí ɔbée,

“Mí Bí gyí fú,
ndé nabwé fú Sí.”

Ntée bláa amútɔ ɔkukv kí ɔbée,
“Nóbwé fú Sí,
fú é fóbwé mí Bí.”

⁶Íni ɔma asa Bulu ɔbówa mu Bití ámu sísí oyítá á, ɔleblí ɔbée,
“Mí abɔpu féé bvsúm mu.”
⁷Tzá ɔleblí tsú mu abɔpu amu mó iwi gyí,
“Nabwé mí abɔpu fé afú.”

Heb

^a 1:7 afú ntée ɔŋé. ɔŋé múa afú lelian aba Griiki ɔblítɔ.

Nabwé mí asúmpú fé ogya plenplen.”

8 Táme ɔlebláa mu Bi ámu mó ɔbée,
“Óo Bulu, fú iwíegyí méeta ekekeeké!

Yilébwé gyí fú iwíegyí akonfra.

9 Yilébwé futekle. Futekísí lalahé féé.

Mú su mí, fú Wíe Bulu nalé fú, dá fú ofúli.

Napú ansigyi wá fútú dvn fú aba.”

10 Bulu asvn wanlínhé amu létrá blí ɔbée,
“Mí Wíe, fúlówa ɔsvlúv ntswiásí bréá fefi oyí asi.
Fú onutó ibi fɔpvbwé ɔsúsú.

11 Mú féé bófwí, táme fú mó fétsiá bré féé.
Mú féé bóbwé dáda fé tatida.

12 Fókuntá mó fé tati.

Fétse mó fé atadie.

Táme fú mó futamatse.

Fú nkpa móomó ɔnó ekekeeké.”

13 Bulu mébláa mu ɔbɔpu ɔkvku ɔbée,

“Tsia mí gyɔpisu,

yɔfun bréá nópu fú alupú bwé fú ayabi oyíkpa.” fé
aliá ɔlebláa mu Bi ámu.

14 Ntɔ mee Bulu-abɔpu bugyi? Megyí ɔnjé bugyi, Bulu tɔwá
bvtɔbúa ahá ání ɔbɔhɔ amó nkpa?

Nkpahóo Kpɔnkpcɔnkɔnti

2 **1** Íni su ilehián ání abékitá ɔnɔkwali asún ámúú anulanú
ámvtɔ kínkínkín, méní iméedalí aní ibi. **2** Tsúfē mbla
ámúú Bulu lówa há aní anáin tsvn mu abɔpusu ámu igyi
ɔnɔkwali. Íni su ahá ámúú bɔwa asutɔ-ɔnlun, bumeysi míúsú
ámu benya 1sabití ání ida ɔkpa. **3** Nkálí aní mó abétalí srí
1sabití ámu, ní akíná nkaphóo kpɔnkpcɔnkɔnti ánfti? Aní
Wíe onutó légyankpá blí mó asún. Ahá ámúú bonu mó ámu
é begyi mó iwi adánsie súná aní bee, ibu mító. **4** Bulu onutó

É lóbwɛ ofúla pú osúna ɔtsan-ɔtsan mu túmitɔ, ɔleha ahá mu *ɔnɛ Wankíhé atokiehé bréá iletisiá mu, púdinká ibwi músú ání ɔnɔkwah ikyi.

Nkpahóɔ ɔkpa Osunápú

5 Bulu mópu oyí ámúv ibá, anidé mó iwi asún bli ámu wá mu abɔpu ibitɔ ɔbée, bugyíi músú. 6 Mboún fé alia ɔku lówanlín wá Bulu asún ámvtɔ ɔtineku ɔbée,

“Óo Bulu, ntɔ nyankpusa gyí, sú fú ansí idin musu alt?

Ntɔ nyankpusa gyí, su fútekí musu?

7 Bré itinbí kvtɔ pé feba mu asi dun fú abɔpu.

Fɔpu numnyam pú obú dínká musu,

8 feha mu ɔde ató féésú gyí.”

Ní Bulu asún ánfi déblí ɔbée, “Ató féé” á, idesuná ání tɔtɔ mesian ání ɔmedé músú gyí. Séi ánfi á, anumókúnyá wun ání ɔde ató féésú gyí. 9 Táme anulawun Yesu. Bulu léba mu asi dun mu abɔpu bré itinbí kvtɔ. Awitɔle Bulu lówa bwé mó alí, tsúfè ɔleha Yesu lówu ɔhagyíha nwunus. Anulabí ání séi á, Bulu lapú numnyam pú obú dínká musu, iwiɔsin ámúv olowun, wú ámu su. 10 Bulu, ató féé ɔlepvú pú músú ɔkípu amu ɔbekpa mu abí tsɔtsɔctsɔ ba mu numnyamtɔ. Mú su ibu aléá ɔlɔtsun Yesu amúv ogyi amú Nkpa ɔhɔpvu amu lowusu há mu ɔlɔfun, méní ɔbóhɔ amú nkpa.

11 Yesu amúv ɔtɔgyvráa ahá lé amú lakpantɔ ámu mva ahá ámúv alagyúra amu féé babwé ɔsí ɔkvle abí. Mó su ima mu péli ání ɔbétu amú ɔbée mu apíó. 12 ɔlebláa Bulu ɔbée,

“Nékla fú bwɛhé súná mí apíó.

Nékanfú fú ani ofiakpa.”

13 ɔleblí bré bámbátɔ é ɔbée, “Nópu ansí dínká Bulusu.” ɔletrá bli ɔbée, “Kí, mía abí ámúv Bulu lapóhá mí ámu líí á.”

14 Íniá anyánkpusa abí ámúv Bulu lóphá mu amu bugyi su á, ɔlɔbwɛ mu iwi nyankpusa fé amú, méní ɔbótsun mu lowusu swíí ɔbunsám túmi, yíntá mu. 15 ɔkpa ánfi pésú ɔbétalí tsun há ahá ámúv benya lowu ifú, su bɔbwɛ nkpábi amú nkpatɔ féé ámu bégyi iwiní. 16 Tsúfè ɔda yaí ání megíyí

Bulu-abɔpu nkpa ɔhókpa ɔleba, mboún Abraham abí-aná. ¹⁷Íni su iléhián ání ɔbélwan mu apió tógyítótó, méní ɔbóbwé amú *igýí ɔhapú dehen ání obówun ahá nwé, wá ɔnɔkwali Bulu ansító. Fówun ɔbétalí bá amú lakpan iwi afɔdies há Bulu, obésikíé amú. ¹⁸Bɔsɔ mu kí, mu onutó é ɔlɔtsvn iwiɔsintó. Mú su ɔbétalí gyí ahá ání bvtɔsɔ amú kí é bvale.

Yesu Dun Mose

3 ¹Íni su apió aba ání Bulu latí mli wá ɔsúsú ayɔpútó, mlipu ansí dinka Yesusu. Mgýí Bulu sumbí ɔyɔpú pú mu *igýí ɔhapú dehen amúú anidé mu iwi asún blí ámu ni. ²Olɔwa ɔnɔkwali há Bulu, Bulu léle mu ɔbée, ɔbóyo mu agyúmá fé alí ámúú Mose lówa ɔnɔkwali há Bulu, Bulu lópu mu wóyí féé wá mu ibitó ámu. ³Támé obú bu Yesusu dun Mose, fé alia bvtobú wóyí oyípu dun wóyí ámu. ⁴Wóyígýiwóyí á, ɔha léyi mó, támé atá féé ɔbwepú gyí Bulu. ⁵Mose lóbwé osúmpú ɔnɔkwalipvá ɔde Bulu wóyísú kí. ɔlebláa amú asún ání Bulu ɔbéblí ekekú. ⁶Támé Kristo lóbwé obí ɔnɔkwalipvá ɔde Bulu wóyísú kí. Bulu wóyító abí anigýí, ní anilówa klvn kítá mu ɔkpakító kínkíínkín yífvun mó ɔnómoké.

Bulu Ahá Béda ɔkpúnó

⁷Mú su ibu Bulu asún ámvtó ání *ɔŋe Wankíhé léblí ɔbée,
“Nde, ní mlonú Bulu ɔme a,
⁸ mlumáwa asuto-ɔnlun, fé alia mli anáin Israelfó
bɔbwé bréá bɔkvusú líí Bulusú,
só mu kí dimbí ámusú.
⁹Ínú mli anáin bɔsɔ mi kí ni.
Ibu mótsá bowun mí bwéhé nfí advana (40) kéké.
¹⁰Íni su nenya ɔblá wa amú, blí mbéé,
‘Butedálí mí ɔma brégyibré,
kíná mí asúnsú gyí.’
¹¹Mú su nenya ɔblá ká ntam mbéé,
‘Ní bòwie mí ɔkpúnó ɔdakpá iñu fíín! Neká
nɔtún!’ ”

12Mí apíó, mlukí wankláán ání mlitɔ ɔkvku méenya klon laláhe ání utamahɔ Bulu gyi, méni iméeha mu ɔdalí Bulu ɔklankpapu amu ɔma. **13**Mboún mlitɔ kpla aba ekekegyíekeá ɔyí leke, beti mó “Nde,” fé alia Bulu asvn wanlínhé anfi idéblí. Fówun lakpan méemlé mlitɔ ɔkvku, há mu ɔwa asutɔ-ɔnlun. **14**Tsúfē ní akítá aní hógyito kínkíinkín, fé bré ámúú anilstsɔ hógyi amu yófun mó ɔnómo a, ania Kristonyɔ abékan, bwé toku kule.

15Fé alia Bulu asvn wanlínhé amu léblí. ɔbée,

“Nde, ní mlonú Bulu ɔme a,
mlumáwa asutɔ-ɔnlun, fé alia mli anáin Israelfɔ
bɔkvsú líí Bulusu.”

16Amendi lónu Bulu asvn blíhé, támé bɔkvsú líí musv?
Megyí ahá ámúú Mose lékpa tsú Egyipte ɔsulúsú ámu fée?
17Amendi Bulu lénya ɔblí wá nfí advana (40) kéké? Megyí amú kén lóbwé lakpan, bowu sin *dimbísú inu ní? **18**Amendi Bulu léka ntam há ɔbée, “Ní bòwie mí ɔkpúnú ɔdakpá inu fíín! Neká nɔtún?” Megyí ahá ámúú bɔkvsú líí musv ámu?
19Mómó ulawánkí aní ání amú Bulu máhogyi sú bvmɔyo ɔsulúu amusu yéda ɔkpúnú.

4 **1**Nhíhíé ámúú Bulu lóbwé ɔbée, mópu mu ɔkpúnú ɔdakpá há aní ámu itráa da. Mú su mlíha aki wankláán, méni iméeba ání mlitɔ ɔku oméenya inu yó. **2**Tsúfē beda *asvn wankláán ámu ɔkan súná aní, fé amú, támé bvmɔho asvn ámusu gyi. Mú su imɔwa labi há amú. **3**Tsúfē aní ahá ámúú anilahɔ mósú gyi amu obowie mu ɔkpúnú ɔdakpá inu. Ahá amúú bvmɔho mósú gyi amu mó á, Bulu léblí tswí ɔbée,

“Nenya ɔblí, ká ntam mbée,
‘Ní bòwie mí ɔkpúnú ɔdakpá inu fíín! Neká
nɔtún!’”

Heb

Ibu mútɔ ání Bulu léhíhíé ɔkpúnú ɔdakpá inu yáí tsú bréá ɔlele ɔyí ɔpá. **4**Tsúfē bɔwanlín eke síénósi amu iwi asún wá Bulu asvn ámutɔ bee, “Eke síénósi a, Bulu léda ɔkpúnú tsú mu gyumagyihé féeétó.” **5**Fé alia anilanú bɔtsvn a, Bulu ɔbée,

“Ní bowie mí ɔkpúnú ɔdakpá inu fiín! Neká nötón!” ⁶Íní désuná ání akv mó bowie inu. Táme ahá ámúú begyankpá nú asvn wankláán ámu bumenya inu yá, tsúfá bumenya mu. ⁷Íní su Bulu létrá hie eke bámbá, oleti mó “Nde.” Nfí tsotsotsa ɔma a, ɔlatsvn Owíe *Dawidsu tís tsú ali eke ánfi iwi, fé alia ibu Bulu asún ámvtó ɔbée,

“Nde, ní mlonú Bulu ɔme a,
mlumáwa asvtó-ɔnlín.”

⁸Ní amú ɔkpapú *Yosua léha beda ɔkpúnú á, teki Bulu métrá hie eke bámbá. ⁹Íní su *ɔkpúnú ɔdaké kvá ina ɔtsan ida gyo Bulu ahá, fé alia Bulu léda ɔkpúnú eke síénósí amu. ¹⁰Tsúfá ɔhá ání olowie ɔkpúnú ɔdakpá inu é ladá ɔkpúnú tsú mu é mu gyumagyihé kugyíkvtó, fé ali ámúú Bulu léda ɔkpúnú tsú mu kle kugyíkvtó ámu. ¹¹Mú su mlha abó mbódi awie ɔkpúnú ɔdakpá inu, méní anitó ɔkvku méesin ɔkpató fé ali ámúú Israelfá ámu bowa asvtó-ɔnlín, besin ɔkpató ámu.

¹²Tsúfá Bulu asún ámu ibu nkpa, itçyá agyúmá. Ibu ogýá dun ɔdayí iya anyó kugyíku. Itéká ɔha alu yówie mu ɔkláa pú mó ɔnjé ofíakpa, mu ntsakpá pú mu awú nfóto. Itegyi ani agywun pú táz anitekle tsú ani klvntó asún. ¹³Tçtçtó tamanjáín Bulu! Tógyító da yayá mu ansító. Mu abóyóbu ani tsiátó akúnta kugyíku súná ní.

Aní Bulu Igyí ɔhapú Dehen

¹⁴Aníbu *igyí ɔhapú dehen kpónkponti ání aladá fá ɔsúsv yá ɔbu Bulu wá. Mogyí mu Bi Yesu. Íní su mlha akita Yesu anfí anidé mu iwi adánsie gyí anfitó kínkíinkín. Anumádunkí ansí mvsu. ¹⁵Tsúfá mu mó omegyí ɔhá ání omóonu ani asi ní anumétálí gyí iwisu. Ogyi ɔhá ání bɔsó mu kí ɔkpagyíɔkpasú fé ani, táme ɔmɔbwé lakpan ekekéeké. ¹⁶Íní su mlha awa klvn, ayo Awítólepú Bulu obíá asi. Fówun obówun ani nwé, wá awitóle, kpá ani ani ohiánke.

5 ¹Lé bvtelé igyí ɔhapú dehen okugyíɔku tsú mu aba anyánkpúsató, ɔtelúú amú nwun Bulu ansító. ɔtɔhó ató hahé pú lakpan afidie-abotó tsú amú wá, púhá Bulu igyí. ²Mu onutó é ɔtamatálí gyi iwisu bré tsotsotsató. Mú su

otenyá klun há ahá ání bumeyín ɔlala pú amúá bafwí ɔkpa.
3 Mú su ilehián ání ɔbóbo afɔdile há mu onutó lakpan, fé alia
 ɔtɔbá há mu ahá. **4** Dhaa tamawá mu iwi numnyam ɔbée,
 Bulu igyí ɔchapú dehen mugyi. Mboún Bulu tétí ɔha, bwé mu
 mu igyí ɔchapú dehen, fé alia ɔlɔbwé *Aaron.

5 Ali kén Kristo onutó é mówa iwi numnyam ání Bulu igyí
 ɔchapú dehen mugyi ní. Mboún Bulu lébláa mu ɔbée,

“Mí Bí gyí fú.

Nde nabwé fú Sí.”

6 Bɔwanlín wá Bulu asún ámu ɔtineku é bee, Bulu ɔbée,

“Bulu igyí ɔchapú fúgyi bré féétó,
 fé *Melkisedek.”

7 Bréá Yesu tsie nkpa ɔsulúv anfisu á, ɔlopv kokoli múa
 isú bó mpái, kplún kúklukvú, pú mu atɔ kulihé tswí Bulu
 ání ɔbetalí hɔ mu nkpa ansító. Mu iwiásibá sum Bulu su
 Bulu lónu mu mpái. **8** Ibu mótá Bulu mu Bi ogyi mu, támé
 ɔlɔtsvn iwiásintó asa ɔletalí bí alia Bulubu ihié igyi. **9** Íniá
 ɔlɔbwé tógyítá Bulu lówa mu bwe su á, olemlí ɔkpa ání ahá
 ání bvtobú mu féé bótsvn móssú nyá nkpháhó ání itamatá.
10 Bulu lélé mu súná ání ogyi mu igyí ɔchapú dehen, fé alia
 ɔleyaí Melkisedek.

Mlumási Hógyi Amvtɔ

11 Mbv asún tsɔtsɔctsɔá abéblí tsú Melkisedek asún ánfí
 iwi. Támé mu asile súná mli ibówa ɔnlın. Tsúfé séi á, mlitráa
 mlumédé asún asi nu ɔsasu. **12** Teki bɔfun ali bré ánfisá á,
 mlilamlí asunápv, támé mlilétrá hián ɔhá ání obósuná mli
 atɔ gyankpapvá ibu Bulu asún ámvtɔ. Múgyí, mliléhián
 atosuánheá 1lɔpɔn fé nyópv-ntsú. Megyí múa ibu ɔnlın fé
 atɔ wihé ntéé atogyihe onutó. **13** Támé kebi bɔbwé tónyópv.
 Omeyín tɔá gyí yilébwé. **14** Dhande tégyi tóá ibu ɔnlın, tsúfé
 alatsvntsvn ntobító ki, alakásí bí yilé múa lalahé.

6 **1** Mú su mlumátrá butía ani ayabi ya ɔma. Mlha akasi
 múa ibéha ani abýɔ nkpa, asi Kristo iwi atosunáhē
 gyankpapv amvtɔ plá laplá. Mehián ání abétrá suná ató
 tsú Bulu hógyi pú kluntɔdamlí tsú bwéhéá itetí lowu iwi,

2 atosunáhē tsú *asúbō, ibi pvdínká ɔhasu,^b afúlikusú pú Bulu asúngyi eke tráhe amu iwi. **3** Ní Bulu lótsulá á, mómu múa ibéha abóyó nkpá ssoón abósuná mli ngya.

4 Ní ahá ání bawun Bulu wanki amu kí, badá ɔsúsú atokiehé ɔnó kí, banyá ɔŋe Wankihé amu é kí, **5** bádá Bulu asún ámúú ibu alé ámu pú bré ámúú ibéba amutó túmi ɔnó kí, **6** mó ɔma bedida hógyitó á, butamatálí trá damlí kluntó. Tsúfē amú onutó ámu trá buðe Bulu mu Bi ámu da mántá *oyikpalíhesu, tsú mó líi bee, ahá bubwéé mu ahinlá ní.

7 Anyánkpúsa akv bugyi fé ɔsulúá itonu ntsuá nyankpu détswié wulí móssú, ató tɔwá alé, wá labi há ahá ámu su ámúú bɔdɔ mó ámu. Bulu toyúlá ali ahá ánfi odu. **8** Táme akv é bugyi fé ɔsulúú ání tunkpa múa awu aná tɔkwé móssú, butamawá labi. Ní bvmekí wankláán á, Bulu ɔbɔlwí amú, wá amú ogyá.

9 Táme apíó adwepú, ní nde íní bli ó á, opúni medé mí tsií. Tsúfē nyin ání mlidé ató wankláán bwé, idesuná ání Bulu lahɔ mli nkpa. **10** Tsúfē tɔá ida ɔkpa Bulu tɔbwé. ɔméetan mli gyumagyihé pú ɔdwéá mlulalé súná mu tsú mu ahátsató, mlitráa mlíbu móssú. **11** Nhíé ndeklé mbéé, mlító okugyíku ɔbówa iwi ɔwvnlin, bwé mó yófun mó ɔnómó, fówun itó ámúú mli anstí dñ mósú ámu ibéba mótsá há mli. **12** Mmedékléá mli mlí ɔnjétó awvlyɔpú. Mboún mlukasi ahá ámúú amú hógyi pú amú iklunya su amú ibi béda itó ámúú Bulu léhié yái ámu.

Bulu Lédinká Ibwi Tóá ɔlehie Yáisú

13 Bréá Bulu léka ntam há *Abraham a, ɔhaa má invá ɔdvun mu Bulu. Mú su mu onutó iwi ɔlópuká ntam. **14** ɔbéé, “Nékáse, néhie yúlá fú. Néha fú abí-aná béklaí tsɔtsɔtsɔ!” **15** Abraham lénya klun. Mú su olenya itó ámúú Bulu léka ntam ɔbéé méha mu amu. **16** Ní ɔku ɔbéka ntam a, ɔhá ání

^b **6:2** Ibi pvdínká ɔhasu igyi amándié ání ɔpasua ahande butɔbwé pówá ahá ání balé há gyuma ku gyí ɔpasua ámutó ɔwvnlin, ntéé pútsá ahá ilɔ, ntéé púkwlí Bulu ɔŋe Wankihé há amú.

ɔdvn mu ɪdá ɔtɔpúká ntam amv. Isuna ání nwéengyí kuku má mu ntam amv iwi. ¹⁷Íni su bréá Bulu dékléá obósuná ahá ámúú ɔlehie tó ámu há ámu ání ɔméetse mu agywun ekekeseke á, ɔletanu mu iwi. ¹⁸Bulu tamawá afunu! Mu tó ámúú ɔlehie yáí ámu, pú ntam amv igyi atoku anyɔ ání uméetse ekekeseke. Íni su anı ahá ámúú anılasrí tanu mu amv anıbu tzá abɔpwá iwi ɔwvnln, akita tó ámúú anıdé ɔkpa kú amvtɔ kínkíinkín. ¹⁹Anı ɔkpakú anfi lakítá anı yáí fé alá ɔtan tekítá obu líí. Anı ɔkpakú anfi tekpá anı, anıtɔtsun tati ámúú isian ɔsúsú Ḍwankíkpátɔ Ḍwankíkpá obu-ɔnɔ ámvtɔ wíe móntɔ. ²⁰Anı su Yesu lagyankpá yɔ ɔbu obu ámvtɔ iuv dodo. Alamlí *igyí ɔhapú dehen ání ɔbu iuv bré féétó há anı fé Melkisedek.

Bulu Igyí ɔhapú Melkisedek

7 ¹*Melkisedek anfi á, owié ogyi Salem. ɔlobwe ɔsúsúvusú Bulu amv igyí ɔhapú. Eke ɔku Abraham lóyɔkɔ awié abaná akv ısa, gyí amúsú. Bréá oleyinkí ɔbá á, olefia Melkisedek. Melkisedek lóyulá mu. ²Abraham léye atzá olenya tsú ısa ámvtɔ idú, ɔlɔpu idúsí há Melkisedek. Idá ánfi ası gyí, “Yilébwé Owíe.” Mu ɪdá kule é gyí “Iwilwii Owíe,” tsúfè Salem ası gyí, “Iwilwii.” ³Bulu asún meblí asvansu tsú Melkisedek akwíupó ntée mu ılíntɔ, mu kwí ntée mu lowu iwi. ɔlelian Bulu mu Bi ámu. Bulu igyí ɔhapú ógyi bré féétó.

⁴Mltkí altá Melkisedek gyí ɔha kpɔnkpcɔnkpcɔnti ɔku. Anı náin Abraham kúráá léye mu atóá olenya tsú ısató idú, pú iku kule há mu. ⁵Mose Mbla léha Lewi abí-aná, bugyi igyí ahapú ámu ɔkpa ání bvhɔɔ ató yée *idútɔ kule tsu amó ahá Israelfɔ wá. Ibu móntɔ ání Abraham abí-aná amó é bugyi. ⁶Melkisedek anfi mótsú Lewi abí-anátó, támę ɔlɔhɔ Abraham ató yée idútɔ kule, yúlá Abraham mboún ámúú Bulu léka ntam há ámu. ⁷Nwéengyí ma mó iwi ání ɔhá ání otoyúlá dvn ɔmvá bvdeyulá. ⁸*Yudafɔ igyi ahapú ámúú bvtɔhɔ Israelfɔ ató idútɔ kule amv bvtowú, támę ɔlɔhɔ Abraham atóyetɔ idúsí anfi mó trá otsie nkpa fé alá Bulu asvn wanlínhé amv déblí. ⁹Ní

anumócwá afunu a, abétalí blí aniaa, bré ámúú Abraham lópu mu ató idútó kule há mu amu a, Lewi abusuan ámúú bvtjho Israelfo ató idútó kule amu é beka mó tsun *Abrahamsu. **10** Tsúfē Lewi bu mu nain Abraham iwlí, bwmókúnyá kwíí mu asa mu nain lópu mu ató idútó kule há Melkisedek.

11 Ibv mótó ání Mose mbla ámu léblí ání Bulu igyí ahapú butsúu Lewi abusuantó. Ní bétalí há ɔha ɔbófun a, teki Bulu métré le mu igyí ɔhapú bámbá ání ogyi fé Melkisedek, omotsú *Aaron abusuantó. **12** Ní betse igyí ahapúle mbla ámu a, mómu ilehián ání bétse Mose mbla ámu é. **13** Tsúfē ani Wíe anfí anidé mu iwlí asún blí ánfí otsú abusuan bámbátó. Abusuan ánfító ɔhaa mókúsúm *afódié-asubwi amusu ki. **14** Ohagyíha yin ání Yuda abusuantó ani Wíe anfí otsú. Mose métí abusuan ánfí idá bréá ɔde abusuan oduá bóbwé Bulu igyí ahapú iwlí asún blí.

Bulu Igyí ɔhapú Bambá Ání Ogyi Fé Melkisedek

15 Bulu mbla ánfí tséé latráa wankí ani tsía, tsúfē igyí ɔhapú bámbá labelé iwlí ɔwan fé Melkisedek. **16** Mbla dada amu ilosuná ání Lewifó nkule ɔbwéé igyí ahapú, támé megyí bee mu anáin botsú Lewifó sú ɔlóbwé igyí ɔhapú. Mboún mu nkpa ání imóomó ɔnó ekekéeké túmitó óna ɔlóbwé igyí ɔhapú. **17** Tsúfē bɔwanlín wá Bulu asún ámutó bee, “Bulu igyí ɔhapú fúgyi bré féétó, fé Melkisedek.” **18** Idesuná ání balé igyíha mbla dada amu ibwi, tsúfē imówa ogyá, imówa labi é. **19** Tsúfē Mose mbla ámu métalí bwé tɔtɔtó ifun. Séi á, Bulu lapó ani ɔkpakú wankláán ání idvn mbla dada amu yái mó otsiákpá. Múá ibékpiá ani mantáa Bulu.

20 Bulu léka Yesu iwlí ntam ání ɔbóbwé mu igyí ɔhapú bré féétó. Omeka igyí ɔhapú bámbá ɔkvuvuku iwlí ntam. **21** Yesu iwlí ntam ání ɔleka bréá ɔlóbwé mu igyí ɔhapú gyí,

“Mí Bulu, naká mí iwlí ntam ání
igyí ɔhapú fúgyi bré féétó.
Mméelatse mí agywun!”

22 Ina ntam anfí su Yesu labóbwé ɔma ɔlípú há Bulu nhíhié ání ihié bv alé dvn nhíhié dada amu.

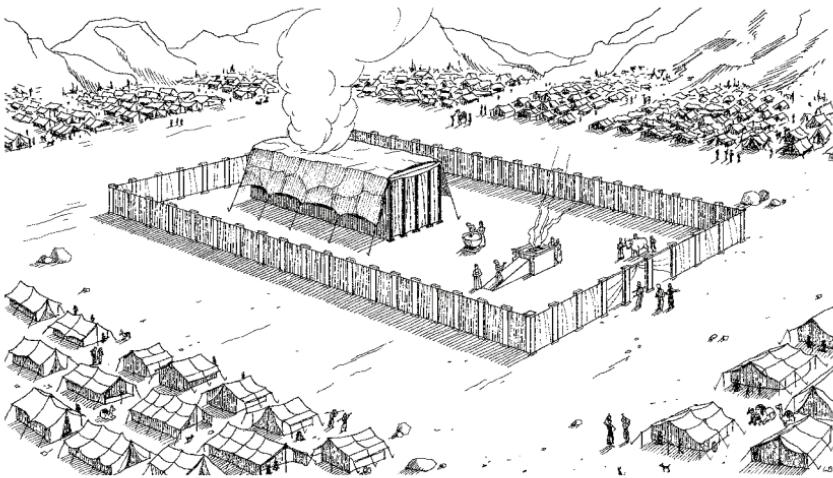
23Bulu igyí ahapú ámówó betsiá nhuhié dada amu ɔnó ámu buhíé butso, tsúfē butowú sí agyúmá ámu tswi. **24**Yesu mó bu inu bré féétó. Mú su mu Bulu igyíha mɔ́cmɔ ɔnó ekekeeeke. **25**Mú su ɔtetálí hɔ ahá ání butotsun musu ba Bulu wá féé nkpa plíplíplí. Tsúfē otsie Bulu wá, ɔde mu kokóli amu nwunsu bré féétó.

26Yesu gyí Bulu igyí ɔhapú dehen onutó ání anidéhián ni. Mu iwi letin, tsitsa kuku ima mu iwi. Lalahe kuvuvku é ima mwto. Bulu léle mu lé lakpan abwepú ɔkpasu, há mu otsiákpá fuáhé ɔsúsúnsú. **27**Imehián ání mu mó obégyankpá bɔ mu lakpan iwi afɔdile, fé igyi ahapú dehen atráhe amu. Amó mó betsiá bɔ há amó onutó lakpan ekekegyíeke, asa bɔbɔ há ahá atráhe. Otsawule pé mu mó ɔlɔbɔ afɔdile há ahá féé lakpan, bréá ɔlɔpu mu iwi bɔ afɔdile ahá féé nwunsu. **28**Mose mbla léha ahá ání bapɔn bɔbwé Bulu igyí ahapú dehen. Táme mbla ámu ɔma a, Bulu léka ntam lé mu Bi. Alahá mu Bi ámu labwé mu igyí ɔhapú dehen ání ɔlfun bré féétó.

Aní Igyí ɔhapú Dehen

8 **1**Asún ání ndéblí féé gyí, anibú Bulu *igyí ɔhapú dehen ání ógyi alti, otsie Bulu Otúmípu amu obiá gyɔpisi ɔsúsú. **2**Ode Bulu igyí ha ɔwankíkpátɔ ɔwankíkpá onutó ání ibu ɔsúsú inu. Mú mó á, Bulu onutó léyi mó, megyí nyankpusa.

3Bulu igyí ɔhapú dehen okugyíɔku á, mu agyúmá gyí, ɔbɔpu ahá ámu atɔ hahé pú amú afɔdile-abɔtɔ há Bulu. Íni su ilehián ání ani Bulu igyí ɔhapú dehen Kristo é obénya tɔá ɔbɔpuhá Bulu. **4**Ní ɔsvlúv anfisi ɔbu a, teki ɔmɔ́bwé Bulu igyí ɔhapú ekekeeeke. Tsúfē Bulu igyí ahapú onutó bvbv inuá bvbhá Bulu igyí Mose mbla ɔnó. **5**Igyí ahapú amu bvbtswe Bulu igyí ɔhakpá ání ilesian ɔsúsú *tati-obu ámu. Íni su Bulu léda Mose ɔlá bréá ɔbɔbwé tati-obu ámu ɔbée, “Kí ání fɔbwé tógyító fé obu ámuv nele súná fú ibusu inu ámu odu pépéépé.” **6**Táme Yesu igyíha agyúmá ámuv Bulu léha mu amu léhié fúá dun ɔsvlúsu igyí ahapú dehen amu klé. Ntam



Bulu ɔtswékpa tati-obu ní. (Hebrifo 8:5)

pɔpwé ámúú íbu ania Bulu nsiné, Yesu gyí mú ɔma ɔlúpú amu é ihié bu alé dvn ntam dada amu. Tsúfé ɔlehíe atoyiléá mɔbwé há aní wá mójtó.

⁷Ntam gyankpapu amu umɔfun. Ní ılɔfun a, teki nyɔcsı metrá hián. ⁸Táme Bulu lówun ání anyánkpúsa bvmebí bwé. Mú su ɔleblí ɔbée,

“Eke ɔku íbá. Mí mlı Wíe déblí.

Mía Israelfó pú Yudafó abéka ntam pɔpwé.

⁹lmóɔbwé fé mú ámúú iletisiá mía amú anáin nsiné, bré ámúú nekitá amú íbi, kpá amú dali Egyipte ɔsvlusú amú.

Tsúfé bvmegyi mí ntam amusu.

Íni su nesi amú twi há amú.

¹⁰Ntam anfi obétsiá mía Israelfó nsiné eke ámu ní. Mí mlı Wíe déblí.

Nópu mí mbla wá amú nwunto, nɔwanlín mú dínká amú kluensu.

Nóbwé amú Bulu,

amú é bɔbwé mí ahá.

¹¹Amútó ɔkvuku méetrá suná mu pio,

ntéé mu ba ɔbéé,
ɔbú Bulu.

Tsúfē amú féé bébi mí.

Tsú nyebísú yýfvn ahandesu.

12 Nési amú lakpan kíé amú.

Mméetrá kaín lalaheá babwésú.”

13 Ní ani Wíe dé ntam pɔpwé iwi asún bli á, mórmú ilosuná ání dada amu itráa ma labi mu ansító. Tzá ıldadan bwé dáda a, wu itowú.

ɔsulúsú Múa ɔsúsú Bulusúm

9 ¹Bulusúm mbla letsíá Bulu ntam dada amutó. Bɔbwé *tati-obu ání bósúm Bulu mótsá ɔsulúsú nfi. ²Bɔpu tati tin *tati-obu ámu ɔná, bɔpu ıkvle é ká mótsá. Beti obu gyankpapu amutó bée, ɔwankíkpá. ɔkandíe-oyí ání bwtonywé nkandíe bian móssú pú ɔpúnó ání bodobodoá bapúhá Bulu igyí idun móssú bu inu. ³Obu nyccsi amúú ibu tati nyccsi amu ɔma amutó bwetí, ɔwankíkpátó ɔwankíkpá ni. ⁴Sika pepe *afɔdíe-asubwi bu inu. Bulu *Ntam-dáka ání bɔpu sika pepe píatá mó iwi féé é itsie inu. Bwtowá ɔhién ogyá afɔdíe-asubwi ámusu. Atoku asa bú Bulu Ntam-dáka amutó. Múgyí, sika pepe ɔlankabi ání atogyihe kvá beti mó *mana bu mótsá, *Aaron oyí yiáhé amúú ılçpóí ámu pú abwi pétéplé anyɔ ámuú Bulu lówanlín mu mbla dínká móssú ámu é bu mótsá. ⁵Bɔbwé Kerubim anyɔá bubu numnyam, bugyi ntobí akvá bubu abám̄ba dínká ntam-dáka ámu obuasusu. Amú féé betinkí amú abám̄ba fia aba, ilobun dáka ámusu. Amú nsiné inu Bulu tesí ahá lakpan kíé amú ní. Táme megyí séi abéle asún ánfí asi.

⁶ Alí bela ntobí ámu yáí inu ní. Bulu igyí ahapú ámu bwtoiwé obu gyankpapu, igyi ɔwankíkpá amutó ekekegyiéke yýyɔ amú agyúmá. ⁷Bulu igyí ɔhapú dehen pé towié obu nyccsi, igyi ɔwankíkpátó ɔwankíkpá amutó. ɔtsawule pé otowié inu ofító. Ilehián ání ɔbɔpu ɔbwí obugya ání ɔbɔpwbó afɔdíe há Bulu mu onutó nwunsu pú ahá lakpan ání bɔbwé, bwmeyín su ya inu. ⁸Tzá ɔjé Wankíhé amu désuná tsú ntobí



Bulu Ntam-dáka ní. (Hebrifɔ 9:4)

ánfi iwi gyí, Ḍwankíkpátɔ Ḍwankíkpá iwu ɔkpa lefin wa
amú bréá *tati-obu ámu gyí amú Bulu ɔtswékpa. 9Íni igyi
atosuánhe há nde ɔyí kehe. Idesuná ání ibu mútɔá bvtɔpú

atɔ hahé pú afɔdile-abɔtɔ́ há Bulu igyí, támɛ iméetalí há mū ɔhapú ámu klvn isi mu ipón ha ání mu iwi latun tsú mu lakpantɔ́. ¹⁰Tsúfē ntobiá igyi, atogyihé, atonuhé pú amándié ání nyankpusa tɔpúgyúra iwi keke mbla ámu losuná. Bulu lóbwé mbla ámu féé há nyankpusa, ání ɔkítá mótɔ́ bɔfun bré ánfi alabwé ɔkpa pɔpwé ání bópubwé mū ánfi, anuméetrá bwé dáda amu.

¹¹Kristo labɔbwé Bulu igyí ɔhapú dəhen há atɔ wankláán ámúú ilaba ámu. Mu *tati-obu ání ɔbu mótɔ́ bu ɔsúsú. Inu tati-obu ámu dun ɔsvlúsú klé, ilɔfun dun mū é. Megyí nyankpusa lóbwé mū mū, imotsú ɔyí ánfitɔ́ é. ¹²Megyí atrukpa pú nnantswie yínhé obugya Kristo lópuya Ḍwankíkpátɔ́ Ḍwankíkpá inu. Mu onutó obugya ɔlɔpuya inu, ɔlɔpuká ani nwunsu iku ɔtsawule pé, anulénya nkpa ání utamatá. ¹³Mose mbla ámu ɔnɔ́ á, akpaláa pú nnantswie obugya pú ɔnantswiebí ání bawá mu ogyá, alahɔ́ nsúó bvtowúnya wulí ahá ání ifin lada amú, púgyúra amú. ¹⁴Ní betalí bude mbwi obugya kúráá pvtin ahá iwi á, ntogyi su Kristo obugya méetalí tin ahá iwi dun? Kristo lótsvn Ḍjé ámúú ibu inu bré féé ámu, pú mu iwi lé mbusuo ání ilɔfun há Bulu. Mu obugya amu ibétin ani klvntɔ́ tsú bwéhéá ibékpa ani wá lowutɔ́ iwi, méní abétalí súm Bulu Ḍkiankpapu amu.

¹⁵Iní su Kristo gyí ntam pɔpwé ání ɔbu Bulu mva anyánkpúsa nsiné ɔma ɔlúpú, méní ahá ámúú Bulu latí ámu bénya ató ámúú itamayíntá, ɔlehie yái há amú ámu. Tsúfē Kristo lowu ámu ilahá amú bagyi iwi tsú lakpan ámúú bɔbwé bré ámúú bubu ntam gyankpapu amu asi ámvtɔ́.

¹⁶Ní ɔku ɔwánlín nhuhé há mu atstɔ́ yée tswi a, otowú asa itɔyá agyúmá. ¹⁷Tsúfē nhuhé ámu ima labi bréá ɔhá ámu onutó tsie nkpa. Mu lowu ɔma itɔwá labi. ¹⁸Iní sú bɔpu obugya sí Bulu ntam gyankpapu amu ésú asa ilɔyá agyúmá ní. ¹⁹Tsúfē bréá Mose lékla mbla ámu féé súná Israelfɔ́ tá á, ɔlɔpu ntsu fráa nnantswie pú akpaláa obugyatɔ́, pú kufa iwi imi pepe móa ifá kvá bvtetí mó Hisop wúnya obugya fráhe amu wulí mbla ɔwulú ámu pú ahá ámu féésú. ²⁰Múú ɔleblí ɔbée, “Obugya ání ndepusí ntam ání Bulu laká há mlisv ní.”

21 Ali kén ɔlɔpu obugya amu ku wúnya *tati-obu pú ntobí ámúú butɔpútswe Bulu ámu féésú ni. **22** Lélé mú Bulu mbla ámu ɔnɔ́ á, abétalí bli aniaa, obugya butɔpúgyúra tógyító. Ní bwmɔpu obugya lé mbusuo á, lakpansikíé tamaba.

Kristo Afɔdile Télé Ani Tsú Lakpantɔ

23 Ali ilehián ání bɔbwé amándíé ánfti púgyúra ntobí ánfti ígyi fé ɔsúsú klé amu ni. Táme ɔsúsú klé amu ilehián afɔdile ání ihíé dun ɔsulúsú klé anfti. **24** Íni sú Kristo mówie *tati-obuá nyankpusa lópu mu iwi bwé, ígyi fé ɔsúsú klé amu oduto ni. ɔsúsú ɔlɔyɔ yélí Bulu ansító, ɔde mu kokóli ha ani. **25** ɔmɔpu mu iwi yɔbɔ afɔdile tsenyo-tsesa, fé ali ámúú Bulu igyí ahapú dehen amu butɔpú mbwí obugya ya ɔsulúsú ɔwankíkpáto ɔwankíkpá inu offífigyiofí amu. **26** Ní ali ígyi á, teki ilehián ání Kristo obétsiá wun iwlɔsin wú tsé dú tsé lafa, tsú bréá ɔyí lefi asi ɔpá. Mboún alalé iwi ɔwan ɔyí ɔnɔmbí ánfti, pú mu iwi bɔbɔ afɔdile ɔtsawule pé pólé ahá tsú amu lakpantɔ. **27** Igyi fé alitá ida yáí ání ɔtsawule pé ɔha obówu. Mú ɔma a, Bulu obégyi mu asón. **28** Ali kén Kristo lópu mu iwi bó afɔdile ɔtsawule pé, pólé ahá tsotsɔctsɔ tsú amu lakpantɔ ni. Mú su ní ɔlé iwi ɔwan otse nyɔɔsi a, imehián ání ɔbétrá bwé tɔtɔ tsú lakpan iwi. Mboún ahá ání buhíe butsie bugyo mu nkpa ɔbá bɔhɔ.

10 **1** Ali ámúú Mose mbla lélé súná ání bupúha Bulu igyí amu ilelian mú ámúú ibéba amu keke. Mú onutó ámu Kristo labɔbwé á. Afɔdile oloku ɔkvle amu betsiá bó há Bulu offífigyiofí. Táme umetalí há ahá ámúú butebéha igyí amu abufun Bulu ansító. **2** Ní iletalí tun amu iwi Bulu ansító ɔtsawule pé á, teki besi afɔdile ámu bɔ, amu kluñ é illesi amu ipón ha ání babwé lakpan. **3-4** Tsúfé nnantswie yínché pú atrukpa obugya méetalí lé nyankpusa tsú mu lakpantɔ ekekéeké. Mboún ha itehá mu ɔtekáin mu lakpansu ofífigyiofí. **5** Íni su bréá Kristo ɔbá ɔyító á, ɔlebláa Bulu ɔbée,

“Megyí atɔ hahé múa afɔdile fúdedunká.

Mboún ɔyulúu fela yáí mí.

6 Fú ansí megyi mbwí tóhé
pú lakpan afɔdile iwi.

7 Múú neblí mbéé, ‘Mí Bulu, mí ní.
Nebá bɔbwɛ fú apé,
fé alia bɔwanlín mí iwi asún wá
fú asun wanlínhé amutɔ.’ ”

8 Olegyankpá blí ɔbée, “Megyí afɔdile múa atɔ hahé, mbwí tóhé pú lakpan afɔdile fúdedunká. Fú ansí megyi mó iwi.” ɔleblí ali, támé mbla ɔkpasú ilehián ání bɔbwɛ mó. **9** Múú ɔletrá blí ɔbée, “Mí Bulu, mí ní. Nebá bɔbwɛ fú apé.” Mú su Bulu lalé afɔdile dada amu ibwi, pú Kristo afɔdile ámu wá mó otsiákpá. **10** Yesu Kristo lɔbwɛ Bulu apé, pú mu iwi bó afɔdile aní nwunsu ɔtsawule pé, há bré féé. Mú su aní iwi latün.

11 Igyí ɔhapú okugyíɔkvu telíí bó afɔdile oluku ɔkule amu ekekegyíeke. Afɔdile-abɔtɔ́ ámúú otényá püb́ mó tsé dú tsé lafa ámu kén ɔtɔpúb́ mó ní. Támé afɔdile ánfi méetalí lé ahá tsú amú lakpantɔ ekekeeeke. **12** Kristo mó lénya bó lakpan iwi afɔdile ɔtsawule pé ámu a, ileta féé, oleyétsiá Bulu gyɔpisi. **13** Tsú ali bré ámutɔ ɔpá otsie inu ogyo bréá Bulu ɔbópu mu alupú bwé mu ayabi oyíkpa. **14** Mu afɔdile kule pé ámu ulará ahá ámúú Bulu lapú amú bwé mu kle amu bafun ha bré féé, ɔlala kuvvukvitráa ma amú iwi.

15 ɔnjé Wankíhé é légyi mó iwi adánsié súná aní. Olegyankpá blí ɔbée,

16 Aní Wíe ɔbée,
“Ntam anfi obétsiá mía amúnyɔ nsiné,
bré ámúú ibá ámutɔ ní.

Nópu mí mbla wá amú kluntɔ,
wánlín mó wá amú nwuntɔ.”

17 ɔletrá blí ɔbée, “Mméetrá kaín amú lakpan pú amú lalahesu ekekeeeke.” **18** Mú su ní Bulu lasí lakpan kíé á, mómu mó iwi afɔdile kuvu itráa medéhián ε.

Heb

Mluha Akpvkpe Manta Bulu

19 Íni su mí apió, Yesu obugya amu su anibú ɔkpa wié ɔsúsú ɔwankíkpátɔ ɔwankíkpá inu faan. **20** Mu lowu ámu su alafínkí tati ámúú bɔpvká obu ámutɔ ámu há aní. Múgyí ɔkpa pɔpwéá itehá aní nkpa ní. **21** Anibú Bulu *igýí ɔhapú

dēhen kpɔnkpɔɔnkɔnti ɔkvá ɔde Bulu ahásu kú. 22 Mú su mliha apu iklun ání ibu ɔnɔkwali, pú hógyiá mú ɔnó bu ɔnlun kpukpe manta Bulu. Tsúfé alapú Kristo obugya gyúra ani. Aní klun méetrá ha ani pón, alapú ntsu wánkíhé é fwí ani iwí. 23 Mliha akita tó ámúú anidé mú iwí adánsie gyí, anidé mú ɔkpa kú amutɔ kínkín, tsúfé ɔnɔkwali pu Bulu gyí. ɔbɔbwé tɔá ɔlehie ání mɔbwé há ani. 24 Mliha akí aliaá ibɔbwé abɔwa aba ɔwunlín, ɔdwé múa yilébwetɔ. 25 Mlumáha asi ani ofíakpa yo, fé aliaá aku bvdebwe. Mboún mliha atra wa aba ɔwunlín tsía. Tsúfé mlidéwúun ání ani Wíe ɔbáke ámu idékpukpé bá.

26 Mí apió, lakpan iwí afodíe kuku itráa ma inu há ani, ní akí ansí bwé lakpan bréá anilabí ɔnɔkwali amu. 27 Mboún tɔá ulasí gyí, abétsiá ifúsú gyo Bulu asún ogyíké pú ogyá kpɔnkpɔɔnkɔnti ámúú ibɔhɔ Bulu alupú ámu. 28 Ní ahá abanyó-abasá begyi ɔku iwí adánsie, ání alakíná Mose mbla ámusu gyí a, butɔmá mu. Butamawun mu nwé. 29 Múmú ní ɔku ɔki Bulu mu Bi ámu ansító kótikótí, omobu ání mu obugya amúú Bulu lópusí mu ntamsu, ilɔgyuráa mu iwí ámu bu ibíá, olesia Bulu awitɔle ɔjé ámu mó á, mu isubutí ání ɔbéhie nyá méeba kú. 30 Tsúfé anyin ání Bulu léblí ɔbée, “Mí, mli Wíe téká lalahe iko. Mí ɔbéka aha laláhe akɔ amú lakpan su.” Oletrá blí ɔbée, “Mí, mli Wíe obégyi mí ahá asún.” 31 Ibu ifú ání fékpa wié Bulu ɔkiankpapu amu agblátɔ.

32 Mlumátan bré ámúú Bulu wankí lówankí wúlí mlsu ámusu. Mlikain ání ali bré amutɔ á, mlilétsuñ iwíɔsin tsɔtsɔɔtsɔtɔ, táme mlilélu kínkíinkín. 33 Betsiá siá mli, wá mli iwíɔsin ahá ansító. Bré kvtɔ é á, mlilétsa ahá ání bvde iwíɔsin ámu odu wúun. 34 Mlulósú ha obu adipú. Bréá ahá bɔpu ɔwunlín swíí mli ató á, mlilési há amú ansigýisú. Tsúfé mliyin ání mlibu atɔá ibu alé dun mó, ibétsiá bré féétó. 35 Mú su imákpɔn mli. Mlikita iwí, amlili kínkín, tsúfé mlibu iko ká kpɔnkpɔɔnkɔnti Bulu wá. 36 Illehián ání mlótomi, méní mlétalí bwé Bulu apé, fówun mlénya itó ámúú Bulu léhie yáí há mli ámu. 37 Tsúfé bɔwanlín wá Bulu asun wanlínhé amutɔ bee,

“Iméegyi nké kuku Bulu obówotíí.
Omóówa ɔpá.

38 Ahá ání amú hógyi su Bulu latsú amú ání amú
asún da ɔkpa obétsiá nkpa.
Támé ní amútó ɔku mówa klun kítá twi mu
hógyitó, oleyinkí ɔma mú á,
Bulu ansí méegyi mu twi.”

³⁹Táme anumégyí fé ahá ání badámlí ɔma há Bulu, bafwí. Mboún anigýí ahá ání amú hógyi lahɔ amú nkpa.

Hógyi

11 ¹Hógyi gyí ansí pvdínká tóá fumokúwun, támé fvde
mú ɔkpa kísv. ²Ahá ámúú betsiá bímbí ámu hógyi sú
Bulu ansí légyi amú iwi.

³Aní hógyi sú anülébi ání asún Bulu léblí púlé oyí. Mú su tóá ansíbi towun ledalí tsu tóá ansíbi tamawuntó.

⁴Hógyitɔ *Habel lípu mu atɔ hahé ání ɪbu alé dvn mu dehen *Kain klé há Bulu igyí. Mu hógyi su Bulu ansí legyi mva mu atɔ hahé ámu iwí, olotsu mu ání mu asún da ɔkpa. ɪbu mótsá olowu dodoodo, támɛ mu hógyi amu su ɔtráa ɔdetɔí bɔfʊn nde.

⁵Hógyi su Enok mówu asa Bulu lótsu mu, ɔhaa mówun mu. Bulu asvn wanlínhé legyi mu iwí adánsie ání olegyi Bulu ansí asa olotsu mu nátí. ⁶Mlíki, ɔhaa méetalí gyi Bulu ansí ní ɔmɔhɔ mu gyi. Tsúfé ilehián ání ɔhá ání ɔbéba Bulu wá obóhogyi ání Bulu bu unu, ɔteká ahá ání butodúnká mu iko.

⁷Hógyitc *Nоа lónu asún ání Bulu lébláa mu tsú tóá umókúnyá ba iwi. Olobu Bulu, sré dáka kpɔ́nkpɔ́nkpɔ́nti, púhh muw mu wóyíts ahá nkpa, bréá ntsu lóbulá. Mu hógyi amu sú ɔyíts ahá begyi pón, ɔlɔbwe ɔhá ání mu asún da ɔkpa Bulu ansítt.

⁸Hógyi léha *Abraham lóbu Bulu bréá Bulu lébláa mu
ɔbée, ɔdáli mu ɔmátó, ɔyó ɔsulúv ání mu Bulu léhie há
muvsu. Olenatí dálí mu ɔmátó, omeyín ɔtínéá ɔyó. ⁹Hógyi
léha ɔløyóbwé ɔfçó ɔsulúv amúv Bulu léhie yái há mu

amusu. Tati-obuto oletsiá inu. Ali kén *Isak mua *Yakob ání Bulu léhié ɔsulúv amu yái há é betsiá tati-mbuto ɔsulúv amusu ní. **10** Tsúfé Abraham létsiá tati-obuto, ogyo wúlu kpɔnkpɔnkpɔntiá Bulu léda, imóobwie ekekéeké.

11 Hógyi léha Abraham mua mu ka *Sara benya obí kwíí. Ibu mótá ání badan tsun ikwíusv, Sara é menya ikwíí. Abraham lóhogyi ání Bulu obégyi tóá alahíé yáisv. **12** Íni su ɔmá kékí ání buma ıklátó, buntsó fé ntsrakpabi ntéé ɔpu ɔnó isi belun tsu Abraham ání aladan tsun ikwíusvto.

13 Hógyitó ahá ánfi féé bowu. Ibu mótá amú ibi meda atzá Bulu léhié yái há amú asa bowu. Táme bowun mó sisí, amú ansí légyi mó iwi. Botsu mó ání afóó pú ɔkpa atupú bugyi oyí ánfitó. **14** Ahá ání botsú mó ali budere súná ání bude ɔmá ání ıbóbwé amú onutó klé dunká. **15** Ní bude ɔmá ámúv bedali tsu mótá ámu iwi susíu a, tekí bodunká ɔkpa yínkí yá inu. **16** Táme ɔsúsú ɔmá ání ibu akíle dun mó ámúv bedali mótá ámusu amú ansí din. Mú su ima Bulu péli ání béti mu bee, amú Bulu. Tsúfé alalá wúlu kpɔnkpɔnkpɔnti ku yái há amú.

17 Hógyi léha Abraham lékitá mu bi *Isak oyóbó afódié há Bulu bréá Bulu lóssó mu ki. Ibu mótá obí ánfi Bulu léhié mu ání ɔbókwí ní, táme ɔmotswe mó kpúkpú. Olókvusv pú mu bi ɔkukúnó ɔkulé amu oyóbó afódié ámu. **18** Ibu mótá ali bré ámutó á, Bulu labláa mu ɔbée, “Fú bí Isak abí-aná ɔbóbwé fú abí-aná ní.” **19** Táme Abraham lótsu mó ání Bulu ɔbetalí tsínkí Isak. Lélé mó, ɔkpa ɔkusv á, ɔlélanyá Isak fé ɔhá ání Bulu lakúsúa tsu afúlitó.

20 Hógyi léha Isak lóyulá mu atabí Yakob mua *Esau. Mu ansí din ání Bulu ɔbóbwé tóá ɔlehíé há amú ekekú.

21 Hógyitó bréá Yakob ɔbá bowu á, oloyulá *Yosef abi anyó ámu, olobun mu oyi yiáhésu súm Bulu.

22 Hógyitó bréá Yosef ɔbá bowu á, ɔleblí ɔbée, Bulu ɔbélé Israelfó tsú Egyipte ɔmáttó. Mú su ɔleda amú ɔlá ɔbée, bumási mu awú tswí inu.

23 Hógyi léha bréá bɔkwí Mose a, bɔpu mu ɔjáin tsra asa. Tsúfé bowun ání ɔbu akíle. Mú su bumenya owíe amu mbla ání ɔlówa tswí ifú.

24Hógyi léha Mose lékiná ání bwmáti mu Egyipte owié mu bi tsihé mu bi bréá ɔledan. **25**Olotsulá ání bwáa mva Bulu ahá iwlcsintɔ, dun ání obénya lakpanbwé iwl ansigyi bré itinbí. **26**Olotsulá ání busúpa mu *Kristo su. Tsúfē ibéhie wá labi há mu dun ání obénya Egyipte atonyahé féé. Mu ansí dun iwlá Bulu ɔbéká mu ekekúsú.

27Hógyi léha Mose lénatí Egyipte ɔmáttó, omenya owié amu ɔbló ifí. Mu ansí dín Bulu ání ɔha tamapú ansíbi wunsu. Mú su olotomi, omeyinkí ɔma. **28**Hógyi léha mu ɔleha Israelfɔ befi *Katsun Nke gyí asi. ɔleha amú bɔpu obugya kpá amú obu-ɔnó, méní *Bulu-ɔbɔpvá ɔtɔmá ahá ɔmɔ́pvu ibi da amú bití.

29Hógyi léha Israelfɔ bɔtsun ɔpu Pepe amutó fé ɔsvlúv wulihesu búna. Táme bréá Egyiptefɔ é bee abutsun a, ɔpu amu lékutá amú.

30Hógyi léha Israelfɔ benatí bómlí abuntí ání bɔpvugyi iwan wá Yeriko wúlu nkensiénó, ilobwie bun gbloo. **31**Hógyi léha obu-ɔnó otsiápú Rahab mówu tsia ahá ání bwmáhó Bulu gyitɔ. Tsúfē ɔlhó Israelfɔ ansí awakipu afóó wankláán.

32Ilehián ání nétrá wanlín iku é? Bré mótsó ání nówanlín Gideon mva Barak pú Samson, Yefta mva *Dawid, Samuel mva Bulu ɔnósú atɔípú amu hógyi iwl asún. **33**Hógyi léha amú bɔkó ɔmá-ɔmá gyi amúsú, bɔbwé tóá ıda ɔkpa. Benya atzá Bulu léhie há amú, beha agyatá ndatɔ leklí. **34**Bodun ogyá kpɔnkɔnti, bumesin ısa. Hógyi léha amúá bɔpɔn benya ɔwunlín, amú aku benya ikló túmi, gyi amú anyabású. **35**Bulu létsinkí atsi aku afúli há amú. Ahá bepití amú aku ató alu mó amú. Mú óó á, bwmotsulá kíná Bulu. llówa amú ɔdweá bɔmɔ amú dun ání béyinkí Bulu ɔma, méní Bulu ɔbɔkvusúa amú, benya nkpa ání ibu alé dun.

36Bɔbwé amútó aku ahinlá, pítí amú mpli. Bɔwa amú aku ikan, pú amú tswi obu. **37**Beda amútó aku abwi mó, pú sáa bɔí akutɔ, aku é besin ɔdayí ɔnó. Amú aku é bedi akúfa mva akpaláa nwuló-kpákpató nátí kí, aku bedi akón. Bedunká akusu, wá amú aku é iwlcsintɔ. **38**Tekí megyí ɔyí ánfi odutɔ ahá ánfi bétsiá asa. Adimbító múa abusu benatí kí fé ɔkun abɔpú, tsia dí abwi alatɔ múa mbótó.

39 Amú hógyi sú Bulu ansí légyi amú féé iwi. Okuku ibi meda tóá Bulu léhie yái. **40** Tsúfé atjá ibu alé, ibówa labi iwi Bulu lóbwé agywún yái há ania amúnyo fée. Mú su amú nkule buméetalí nyá mó, yófun bréá Bulu labwé ania amúnyo fée anulafun mu ansító.

Ani Sí Bulu

12 **1** Anibu ɔdɔm anfi bɔpu hógyi tsíá ánfí odu bómlí ani. Mú su mliha ani é atswi tógyítóá idé ani bitía ya ɔma pú lakpan ání ülakíkli ani kínkíinkín tsalífwí, atomi tsii ɔsrú amúó ida ani ansítá ámu. **2** Mliha apu ansí dinka Yesusu. Mgugyí ani hógyi nfiasí pú mó ɔnómó. Íniá oyin ansigyí oduá ida gyo mu su á, olotomi wun ipian *oyikpalíhesu wú. Omobu kpɔí ání bɔkpɔí mu tɔtɔ, alayó otsie Bulu owié obiá ámu gyɔpisi.

3 Mlupukí ipian ání olotomi wun lakpan abwepú ibitó, bréá bolu mu, wá mu iwicintó, méni ɔnjé méeta mli, mluméesi mu hógyi. **4** Iwiá mlidépri le iwi lakpantó á, mlumókútálí pri yófun bréá mlési mli nkpa há. **5** Mlumátan itói ání Bulu lóttí kplá mli ánfí mligýí mu abísú. Óbée,

“Mí bí, ní nebítí fú isu á, máhó mó lalahé su.

Ní ntowá iyin wa fu á, máha mó ikpon fu.

6 Tsúfé ɔhá ání ntɔdwé á, mu ntowá iyin wa.

ɔhá ání nɔpúbwé mí bí á, mu ntebítí isu.”

7 Tomi wun ipian fé isu bvde fú bití. Bulu dé mli isvbití fé mu abí. Tsúfé obí ɔmɔmu bu invá mu si tamabítí mu isu? **8** Ní ɔmebítí fú isu fé aliá ɔtɔbwé mu abí féé á, idesuná ání megyí mu bi onutó fúgyi, klétobi fugyi mu. **9** Ani ɔsvlóu anfisu así butebítí ani isu, anitobú amú é. Ntogyi sú animóotsulá ba iwiásí há ani Sí Bulu dun amú, anya nkpa ání itamatá? **10** Bré itinbí pé ani ɔsvlúsú así butɔpbítí ani isu aliá bvdeklé. Bulu mó á, aliá abówa alé su ɔtebítí ani isu, méni ani é ani iwi bétin fé mu. **11** Ní bvde ani isu bití á, itehan ani ali bré ámvitó. Ansí tamagyí ani. Táme isvbití ámu ɔma a, anitɔbwé yilé, tsíá iwilwiitó.

Atosunáhé Pú Oláda

12Mú su mlumáha abatō iwu mli, akpawunutō ıkpünkí mli. Mliwa iwí ɔwvnln! **13**Ml̄ha mli tsiátó iwa alé, mén̄i abubúpu amu bvméesin tsukvle, mboún bénya ıl̄tsá.

14Mlibo mbódí amlha iwilwii itsia mliha ɔhagyíha nsiné. Ml̄tsia nkpa án̄i mó iwí letün, tsúfē ɔhá án̄i mó iwí métin móowun ani Wíe. **15**Mlikí án̄i ml̄tɔ ɔkukuvku móchvlí Bulu awitole amu. Ml̄tɔ ɔkukvu é mási asún wá mó klvntɔ, mén̄i ɔm̄ɔp̄u asún wá mli nsiné, iyinta ml̄tɔ akv. **16**Mlikí án̄i ml̄tɔ ɔkukvu é móbw̄e mó iwí mbua ɔtɔp̄u, ntéé ɔhá án̄i ɔtamabú Bulu fé *Esau. Mvl̄pu mó hande tse ɔtsawule atogyihé. **17**Fé alia mliyin yaí á, ɔma a, olobodunká obi dehen oyúla tsú mó si wá, tám̄e mó si lékiná mó ha. Ibv mótsá ɔlehie su kokóli mó si, tám̄e omenya mótk̄ ɔkpa.

18Megyí ibvá mlétalí pú ibi da ası ml̄laba. Ótínéá oklún tuun pú afú kpɔnkpcɔnkpɔnti bv, ogyá é idetsí fé Sinaibv ámóú Israelf̄ bɔyɔ mó ası bréá Bulu dépu mó mbla há amú ámu ası ml̄laba. **19**Inú bonu ɔkpe lɔfulí kóklúókvú, bonu ɔme kpɔnkpcɔnkpɔnti ku lelin bláa amú asún, su bokokóli bee itsia al, bumedékléá betrá nu asvansu. **20**Tsúfē bvmetalí gyí mbla ámóú Bulu lówa há amú ɔbée, “Ní ɔbwı ɔku kúráá iwí ıda ibv ámu a, budáa mó abwi mɔ” ámvusu. **21**Tzá bowun inu lówa amú ifú. Mú su Mose óó léblí ɔbée, “Ifú lahá mí ndekpunktí!”

22Mli mó á, *Sionbv ası ml̄laba. Bulu Ókiankpapu amu wúlu yilé, igyi ɔsúsú Yerusalem pú Bulu-abɔp̄u mpím-mpím ansí ogyíkpa ml̄laba. **23**Bulu bití ámu abí, bugyi ahá ámóú bawánlín amú adá ɔsúsú ámu ofíakpa ml̄laba. Bulu, ogyi ahá féé asún ogyíp̄u amu wá ml̄laba. Ml̄laba ahá ámóú Bulu latsú amú án̄i bafun amu akláa wá. **24**Yesu wá ml̄laba. Muyí Bulu mva anyánkp̄sa nsiné ntam ɔma ɔl̄ip̄u ní. Yesu obugya wúnyáhe amúú ıl̄pu yilé ba dun *Habel obugya amu wá ml̄laba.

25Mó su ml̄kí wankláán, mén̄i mluméekiná Bulu ámóú ɔde mli asún bláa amu. Tsúfē Israelf̄ ámóú bekiná asún án̄i ɔl̄wa Mose blí Sinaibv ası nu ámu bvmetalí srí sí ısubití

ámu. Ní ani é akíná ɔhá ánfi ɔdetɔí tsú ɔsúsú ánfi ɔme nu á, ani 1sabití bódun amú klé. ²⁶Bréá Bulu lótɔí Sinaibusu á, mu ɔme léha ɔsulúv lekpunkí. Támé séi á, alahié ɔbée, “Nétrá kpinkí ɔsulúv ɔtsáwule, kpinkí ɔsúsú é tsía móts.” ²⁷“Nétrá kpinkí mó ɔtsáwule” anfi idesuná ání Bulu ɔbékpinkí ató bwehé ámu, lé mó 1nu. Táá 1méekpinkí ekekéeke pé obésian.

²⁸Mú su mliha ada Bulu 1pán. Tsúfél iwíegyí ání 1méekpinkí abénya tsú mu wá. Mliha abu mu, anya mu ifú, méní abégyi mu ansí. ²⁹Tsúfél lélé mó á, ogyá ani Bulu ámu gyí, ɔtchó ató plíplíplíplí.

Aliá Abégyi Bulu Anstí

13 ¹Mlukita mli aba Akristofé dwetɔ kínkíínkín.
²Mlumátan afɔ́hsu. Tsúfél müléha akv bɔhɔ Bulu abɔpu afɔ́, 1mowankí amú ní. ³Mlukain obu adípúsú, fé mlia amúnyo dá obu. Mlukain ahá ání bude iwiçsin wúunsu, fé mlia amúnyo dé iwiçsin ámu wúun.

⁴Akúlu múa aká bubúu aba amú abatsiátɔ. Ókvku mádalí mu ba ɔma, tsúfél Bulu ɔbébití ahá ání buda ahá ání bumegyí amú akúlu ntéé amú aká wá, pú mbua atɔpú féé 1su.

⁵Kóba asún 1madun mli ɔdwe wa. Táá mlubu igyí mli ansí, tsúfél Bulu lablí ɔbée, “Mméenatí sí mli, ntéé kíná mli ekekéeke.” ⁶Mú su abétalí wá klun blí aniaa,

“Mí Wíe Bulu gyí mí ɔbuápu.

Mú su tɔtɔ móowa mí ifú.

Ntɔ nyankpusa ɔbétalí bwé mí?”

⁷Mlukain mli nkpa agyápu amúú begyankpá bláa mli Bulu asún ámusu. Mlukí aliá bɔpütsíá, amlinya hógyi fé amú. ⁸Ali ámúú Yesu Kristo gyí ígye ámu a, ali ógyi ndé, ali kén obétsíá bré féé é ní. ⁹Mú su mlumáha atosunáhé ɔtsan-ɔtsan igyi mli ansí, ibutia mli le ɔkpa wankláán ámusu. Ibv aléá mléha Bulu ɔbówa awítole há mli ɔnjéttó ɔwvnlin, megyí atogyihé mbla, ání utamawá labi kuku há músú agyípúsú gyí.

¹⁰Anibv *afɔ́dié-asubwi kvá igyí ahapú ámúú beha Bulu igyí ɔsulúsu nfí ámu buma ɔkpa gyi mósú ató. ¹¹Bulu igyí ɔhapú dəhen tɔpú mbwí obugya wíe Ówankíkpátɔ

Ɔwankíkpá inu yɔbɔ amú lakpan iwi afɔdile, bvtɔpú aye amu mó ya mmuátse, yówa mó ogyá. 12 Íni sú Yesu é lówu mmuátse, méni ɔbɔpu mu onutó obugya gyúra mu ahá, amú lakpan su ní. 13 Mú su mliha adalí yɔ mu wá mmuátse inu, abukpɔi ania munyɔ. 14 Tsúfɛ animá wúluá ibétsiá yɔ ɔsulúsv nfi. Anigyó wúlu amúv ibá ámu. 15 Mú su mliha atsun Yesusu akanfu Bulu, ibwe afɔdile ání anidépuhá mu ekekegyíeke. Múgyí ɔnótó asún ání anidépuwá aní Wíe numnyam ni. 16 Mlumátan awítɔlewasu. Mliye mli atótó ha aba, tsúfɛ mó aná gyí afɔdileá itegyi Bulu ansí ní.

17 Ml̄bu mli nk̄pá agyápu, aml̄ba iwiásı ha amú. Tsúfɛ bvtamadá ɔkpúnó mli ɔklásukú su. Buyin ání béyele alia bɔpukí aní ɔklásu ɔnó Bulu ansító. Mliha amú abubwé amú agyúmá ansigyísú, megyí nwesu. Ní megyí ali á, imóowa labi kuku há mli.

18 Ml̄tsia bɔ mpái ha aní. Nyin ání aní kl̄n medé aní pón ha, támē anidékléá abétsiá tsiátó wankláán brégyíbré. 19 Nhíé ndekléá ml̄bɔ́ɔ mpái, Bulu ɔháa mí ansanki ba mli wá nkenyɔ́ ánfító kótóó.

Mpái Tráhe

20-21 Iwilwii ɔhapú Bulu, ɔlkusúa aní Wíe Yesu Kristo tsú afúlitó ámu ɔháa amlitali bwé yilé kugyíkvá odeklé. Nde mu kokóli mbéé, ɔtsúvn Yesu Kristosu ɔbwé tɔá odeklé anitó. Yesu gyí akúfa ɔkpapú kpɔnkɔntiá Bulu lípu mu obugya ká ntam amúv ibu inu bré féé, mua mu akúfa, bugyi mu ahá amu nsiné ní. Numnyam ibwéé mu kle yɔfvu bréá itamatá! *Amen.

Iklá

Heb

22 Mí apíó, ibu mótsá ɔwuló kútúklú nawánlín sisí mli. Támē nobwíí ipa, mliyaa asu amlinu móts asún ání ndepuwá mli ɔwunlín. 23 Nde mli ibi ha ání balé aní píó Timoteo obu. Ní ɔlɔwa ɔsa bɔtu mí nfi mó á, nékpa mu abéba bekí mli.

24 Nehá mli nk̄pá agyápu pú Bulu ahá atráhe féé itsiá. Akristofɔ ámúv bvbv Italia ɔmáttó ámu é behá mli itsiá.

25 Nde Bulu kokóli mbéé, ɔwáa awítɔle ha mli féé! *Amen!